

Bestandsplan Statoil Mongstad

2016-2018

Innledning

Hjorteprosjektet på Mongstad startet i 2005, og har siden den gang vært gjenstand for omfattende undersøkelser med tanke på å dokumentere helsetilstanden til dyrene. Alt av undersøkelser har vist resultater godt innenfor anbefalte verdier. Etter at ein startet med forvaltning av stammen gjennom jakt tyder alt på at vi har hatt og har i dag ein sunn hjortestamme på Mongstad. Det er noe trekk inn og ut av området, men dei fleste dyra er rimelig stasjonære.

Areal i bruk

Det har vært et areal innenfor gjerdet til Statoil Mongstad, som hjorten har nytta på ca 900 daa. Etter ny gjerde trase som ferdigstilles i 2016 er dette redusert til ca 550 daa. Men Statoil Mongstad har også ein del areal på utsiden av gjerdet som hjorten kan nytte og ein velger å inkludere noe av dette i grunnlag for bestandsplan. Totalt er areal som er tilgjengelig for hjorten ca 1150 daa. (bebygget areal er ekskludert) Med bakgrunn i endret areal er det laget forslag til ny bestandsplan med mål om ein stamme på 12-14 dyr (dyr over vinteren etter jaktuttak). I det første året etter endret gjerde-trase vil vi følge ekstra nøye med hjorten med tanke på endrede trekkvaner, opphold i risiko-områder, trekk over eller ved veier, osv. Sjå også egent dokument med navn «Status for Hjortestammen på Mongstad» for utfyllende beskrivelse av tanker og vurderinger rundt dette.

Trekk/stabilitet

Hovedparten av stammen på Mongstad holder seg innenfor gjerdene rundt industriområdet Statoil Mongstad, men det er også noe trekk ut og inn i området. Det kan sjå ut som unge bukker (1,5 åringer) har ein tendens til å vandre ut, og at 2,5+ åringer trekker inn i området. Dette forekommer sannsynligvis også blant ho-dyr, men sannsynligvis i litt mindre grad. Området er ikkje 100% lukket og det er f.eks. god mulighet for hjorten å svømme inn fra sjøen på fleire kanter.

Rutiner for handtering av viltet (frå skudd til «matbord»)

Alle felt hjort blir godkjent av jegerene som er kurset og godkjent som viltkontrollører. Slakt av alt vilt som felles på vald 4, Statoil Mongstad, skal gå til veldedige formål eller offentlige arrangement. Eksempelvis har det blitt lever slakt til ulike alders- og sjuke-heimer i Nordhordland, til landbruksdagen på Austrheim og til Fønnes-dagen . Dei som tar i mot slakt må kunne ta i mot halv eller heile slakt. Det er også vurdert å selge slakt på det private marked og la pengene gå til andre veldedige formål, f.eks. utstyr til barnehager. Formålet med eventuelt salg av slakt er å kunne nå ut til fleire veldedige formål.

Fallvilt handtering internt

Fallvilt ved sjukdom eller skade blir håndtert av jegerene som også er godkjent fallvilt-jegere i Austrheim kommune. Ved behov for ettersøkshund brukes vilttelefonen på lik linje med området på utsiden av anlegget. Fallvilt blir i utgangspunktet fjernet ut fra raffinering-området, men om det ikkje ligger til sjenanse og langt fra områder med ferdsel kan det vurderes av jegerene å la fallviltet ligge igjen i utmark. (Det vil da bli brutt ned på naturleg måte)

Plan for det «øde» området. Hvordan håndteres området mellom gjerdene

I løpet av 2016 vil den nye gjerdetraseen vere ferdig og bli tatt i bruk. Det vil da bli et område på ca 340 mål som bli heilt inngjerdet og som må tømmes for hjort. Når gjerdet er kommet opp vil ein la ein port stå åpen i minst 3 uker etter at all aktivitet ved gjerdet er ferdig. Slik blir hjorten vant til at denne porten er plassen dyrene kan ferdes gjennom gjerdet. Deretter vil ein foreta ein manngard for å «presse» hjorten ut av dette lukka området. Ein vil så lukke porten. Om ein ikkje har fått all hjorten ut av området kan ein foreta fleire slike manngarder. Når ein meiner at området er tømt for hjort stenges porten og ein går observasjonsrunder i området med jevne mellomrom. Ein observasjonsrunde i uka dei første 6 ukene. I denne perioden kan ein også sitte ut viltkamera på kjente hjorte-trakk eller ved utlagt mat inne i området for å overvåke om det er hjort der. (Viltkamera og ein liten haug med epler ved ein kjent hjorte-sti vil vere ein god måte). Dersom ein får et eller fleire dyr som ein av ein eller annen grunn ikkje klarer å få presse ut av området så kan disse felles under ordinær jakt eller som siste utvei å felle disse utenom jakt-tid med løyve fra kommunen. Også etter denne første tiden bør ein følge med området og gå observasjonsrunder for å sikre at det ikkje har kommet seg hjort inn i det lukka området. Ein observasjonsrunde kvar 2 mnd det første året bør vere tilstrekkelig.

Målsetning for bestandsplan

Hovedmål: Å opprettholde ein naturleg og bærekraftig bestand av hjort på SM sitt område så fram dette ikkje er ein fare for dyrene, personell eller utstyr.

Delmål:

- Hjortebestandens størrelse skal til ein kvar tid tilpasseres ressursgrunnlaget og egnet leveområde
- Bestanden skal ha ein naturlig struktur og sammensetning av kjønns- og aldersfordeling.
- Forekomst av dyr bør i størst mulig grad lokaliseres til deler av industriområdet kor sikkerhet og hensyn til både folk og dyr kan ivaretas på ein tilfredstillende måte.
- Ein ønsker ikkje å frede enkeltindivider, men ein ser stor fordel i å beholde merkede dyr så lenge det ikkje går utover forvaltningens øvrige mål.
(Vi har i dag 3-4 voksne dyr som er merket med nummer i øret, dette hjelper oss å identifisere individ og familiegrupper)

Virkemiddel:

- Bestandens størrelse og sammensetning reguleres ved ordinær jakt basert på fleir-årig forvaltningsplan.
- Bestandsutvikling følges gjennom overvåking av stammen og identifisering av individene.
- Årleg orientering i jaktområdet og søk etter fallvilt. Dette utføres av jegerene i forkant og under jakten, ved observasjoner og ved å gå gjennom områdene.)
- Vegetasjonsskjøtsel anvendes for å holde dyra unna risiko-områder.

Måloppnåelse 2014-2015

Tabellen under viser planlagt felling 2014-2016, og realisert felling på Mongstad 2014-2015

Årstall	Voksen bukk		1,5 års bukk		Voksen kolle		1,5 års kolle		Kalv		Sum	
	Plan	Felt	Plan	Felt	Plan	Felt	Plan	Felt	Plan	Felt	Plan	Felt
2014	3	3	1	0	2	3	1	1	3	3	10	10
2015	2	2	1	1	2	2	1	1	3	2	9	8
2016	2		1		3				3		9	
Sum	7	5	3	1	7	5	2	2	9	5	28	18

Antatt bestand vinter/vår 2016

Arbeidet med ny gjerdegrase og henting av stein fra Mika-tippen påvirket dyrene noe og dei virket meir på vakt, spesielt i siste del av jakta 2015. Noe som er naturlig med tanke på at det har vert ein del aktivitet i områder som tidlegare har vert stille og rolige for hjorten. Dette har gjort det litt vanskeliggere å få gode observasjoner av hvilke dyr den gjenværende stammen består av, men vi anslår følgende:

Voksen Bukk: 4

Voksen kolle: 5

1,5års kolle: 1-2

1,5års bukk: 0

Kalv: 4

Totalt antatt bestand 14-15 dyr (antar det vil komme 5-6 nye kalver våren 2016)

Fellingsplan 2016-2018

Fellingsplan vil kunne bli justert i forhold til observasjoner underveis, både mellom kjønn og alder. Løyve på 21 dyr over tre år vil gi oss handlingsrom til å holde stammen på ønsket nivå, samtidig som ein har mulighet til å ta ut noen ekstra dyr som eventuelt trekker inn.

Alder	Antall	Prosent av uttak
Kalv	6	28
Spissbukk	2	
Ungkolle	3	24 (ungdyr)
Kolle	5	24
Bukk	5	24
Sum	21	100

